

00:12

Varje år den 8 mars firas internationella kvinnodagen. Då uppmärksammas kvinnornas kamp över hela världen, för att få vara människor och medborgare med samma röster och rättigheter som män.

00:26

Oavsett vilket land man tittar på, så är livsvillkoren generellt sämre för kvinnor än för män. Än finns det mycket kvar att göra, trots att kampen redan pågått länge.

00:42

De olika händelser som så småningom ledde fram till att 8 mars blev **den internationella kvinnodagen** hänger nära ihop med demokratins framväxt.

00:56

I slutet av 1800-talet växte olika rörelser fram, som kämpade för medborgerliga rättigheter – och bland dem fanns kvinnornas rättigheter.

01:07

Här är några viktiga årtal som lett fram till dagens firande:

01:13

1909 – firades den första **nationella** kvinnodagen i USA.

01:21

1910 – tog *Clara Zetkin*, en tysk kommunist och kvinnorrättskämpe, initiativet till att skapa en internationell kvinnodag. Idén var att hedra kvinnorörelsen och stödja kampen för kvinnlig rösträtt.

01:39

1911 – firades kvinnodagen av stora skaror i **Danmark, Tyskland, Österrike och Schweiz**, med krav på bland annat rösträtt, rätt till arbete och bättre arbetsvillkor.

01:56

1912 – firades för första gången den internationella kvinnodagen i Sverige, vilket innebär att vi har firat den i över 100 år!

02:08

1921 – I Sverige hände två saker det här året som fick stor inverkan på utvecklingen: Kvinnor fick *rösta* i riksdagsvalet för första gången. ... Och kvinnor som fyllt 21 år blev *myndiga*, så de till exempel kunde bestämma över sina egna pengar.

02:31

Vi går cirka 50 år framåt i tiden ... till **1970-talet**, då den svenska kvinnorörelsen växte sig stark. ... Många av händelserna under de här åren gör att Sverige börjar ses som en förebild i jämställdhetsfrågor.

02:50

Men även globalt sker viktiga förändringar.

1977 – antogs en resolution i FN om ett allmänt firande av Internationella kvinnodagen **den 8 mars**. Beslutet vilade på en FN-stadga från 1945 om att män och kvinnor ska ha grundläggande och lika rättigheter.

03:14

1979 – lyftes stadgans innehåll fram och förtydligades i Kvinnokonventionen CEDAW.

03:26

2015 – antog FN:s alla medlemsländer *Agenda 2030* med *Globala målen*, där mål nummer 5 är jämställdhet.

03:38

I målet står bland annat att "Jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. ... Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser." ...

03:58

I Sverige lever vi mer jämställt nu än vi gjorde för 100 år sen. Men även om det har blivit mer rättvist så finns många orättvisor kvar, både Sverige och övriga världen.

04:12

I både den nationella och globala statistiken syns tydligt att vi har långt kvar till ett jämställt samhälle. Till exempel har kvinnor globalt lägre löner än män ... det finns färre kvinnliga makthavare än manliga ... och runt om i världen är kvinnors utbildning och hälsa sämre än männens.

04:35

Orättvisorna börjar tidigt i livet och växer ju äldre flickorna och pojkarna blir. Det gör att många vänjer sig vid tanken att män och kvinnor inte är jämlika som individer

04:49

Ändå pekar all forskning på att ett jämställt samhälle är bättre för alla. Bland annat skulle ekonomin i världen kunna växa om fler kvinnor arbetade och tjänade lika mycket som män.

05:00

Så det finns mycket att kämpa för och uppmärksamma på den internationella kvinnodagen 8 mars!